

Κοινά και εναλλακτικές μορφές Διακυβέρνησης (Ε)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινά και εναλλακτικές μορφές Διακυβέρνησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις - εργασίες		3	6
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

•

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Καλλιέργεια αναστοχαστικής σκέψης και κριτικού στοχασμού,
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων εργαλείων: βιβλιογραφική αναζήτηση
Εκπόνηση project: αυτόνομη ή ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις θεωρίες, τις πρακτικές και τις κοινωνικές δυναμικές των **κοινών αγαθών (commons)** και των **εναλλακτικών μορφών διακυβέρνησης**, πέρα από τα παραδοσιακά μοντέλα κράτους και αγοράς. Εστιάζει στη συλλογική διαχείριση πόρων, στη συμμετοχική δημοκρατία, στη συνεργατική οικονομία, στην αυτο-οργάνωση κοινοτήτων και στις νέες μορφές κοινωνικής και πολιτικής καινοτομίας.

Αναλύονται παραδείγματα από **ψηφιακά κοινά (open source, Wikipedia)**, **αστικά κοινά**, **οικολογικά κοινά**, **κοινωνικές συνεταιριστικές πρωτοβουλίες** και **τοπικές μορφές συμμετοχικής διακυβέρνησης**, με στόχο την κατανόηση εναλλακτικών μοντέλων κοινωνικής οργάνωσης, βιωσιμότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Το μάθημα συνδέει θεωρία και πράξη, ενισχύοντας την **κριτική σκέψη γύρω από εξουσία**,

δημοκρατία, συλλογική δράση και βιώσιμη ανάπτυξη.

Θεματικές Ενότητες

1. Εισαγωγή στην έννοια των Κοινών (Commons)
2. Θεωρίες συλλογικής δράσης και αυτο-οργάνωσης
3. Το έργο της Elinor Ostrom και η διακυβέρνηση κοινών πόρων
4. Κράτος, αγορά και κοινά: συγκριτικά μοντέλα διακυβέρνησης
5. Συμμετοχική δημοκρατία και αποκεντρωμένη διακυβέρνηση
6. Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία
7. Ψηφιακά κοινά και ανοικτή γνώση
8. Αστικά κοινά, δημόσιος χώρος και τοπική αυτοδιοίκηση
9. Περιβαλλοντικά κοινά και βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων
10. Κοινότητες πρακτικής, συνεργατικά εγχειρήματα και συνεταιρισμοί
11. Κοινωνικά κινήματα, αυτονομία και συλλογική πολιτική δράση
12. Θεσμική καινοτομία και εναλλακτικές μορφές δημόσιας πολιτικής
13. Κοινά, τεχνολογία και αποκεντρωμένες πλατφόρμες (blockchain, DAO)
14. Προοπτικές των κοινών για το μέλλον της δημοκρατίας και της βιωσιμότητας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	• Παρουσίαση με powerpoint, • Προβολή υποστηρικτικού οπτικοακουστικού υλικού • Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39	
	Εργασία	39	
	Αυτοτελής Μελέτη	69	
	Συμμετοχή σε εξετάσεις	3	

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες εργασίας
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	1. Παρακολούθηση και συμμετοχή (10%) 2. Εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας (40%) 3. Τελική Εξέταση (50%) Περιλαμβάνει: Συγκριτική αξιολόγηση θεωριών & κριτική αξιολόγηση συγκεκριμένης περίπτωσης Αναφέρονται και είναι προσβάσιμα στο e-class	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- ❏ Ostrom, E. (1990), *Governing the Commons*, Cambridge University Press.
- ❏ Bollier, D. & Helfrich, S. (2019), *Free, Fair and Alive: The Insurgent Power of the Commons*, New Society.
- ❏ Hardt, M. & Negri, A. (2017), *Assembly*, Oxford University Press.
- ❏ Harvey, D. (2012), *Rebel Cities*, Verso.
- ❏ Benkler, Y. (2006), *The Wealth of Networks*, Yale University Press.
- ❏ De Angelis, M. (2017), *Omnia Sunt Communia*, Zed Books.
- ❏ Castells, M. (2015), *Networks of Outrage and Hope*, Polity.
- ❏ Polanyi, K. (2001), *The Great Transformation*, Beacon Press.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- **Governance** (Wiley)
- **Global Environmental Change** (Elsevier)